

BELEIDSPLAN 2019 - 2022

Kleine huisjes, grote kansen

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1. Missie/visie	4
1.2. Doelstelling	4
1.3. Werkwijze	4
2. Resultaten beleid tot 2017	4
3. Beleid 2019 - 2022	5
3.1. 40 herbestemde huisjes in 2022	5
3.2. Strategische activiteiten	5
4. Organisatie	7
5. Financiën	8
 Bijlage 1 Voorbeelden projecten	9
Bijlage 2 Stappenplan	10

1. Inleiding

Brugwachtershuisjes, iedereen kent ze, de waardering ervoor groeit en daarmee ook de mogelijkheden voor hernieuwd gebruik. Door het hele land zijn ze te vinden bij kanalen, vaarten, sluizen en grachten. Rijk aan variatie en dichtbij mensen. In en om de brugwachtershuisjes beleef je Nederland in verbinding met water. Iedereen staat wel eens te wachten bij of onder de brug. Het belang van de brugwachtershuisjes begint langzamerhand weer terug te komen in het collectieve geheugen. Dat is nodig want het behoud van de huisjes wordt bedreigd. Door het op afstand bedienen van de bruggen verliezen zij hun functie. Inmiddels worden de meeste bruggen op afstand bediend. Er zijn ca 1300 beweegbare bruggen en naar schatting 1000 huisjes. Veel bruggen hebben een brugwachtershuisje, maar niet iedere brug. Door het hele land komen deze brugwachtershuisjes leeg te staan. Zonder nieuwe functie zullen zij uiteindelijk verdwijnen of staan deze (rijks)monumenten er eenzaam en verwaarloosd bij. Daarmee zou ook een hele geschiedenis verloren gaan.

Brugwachtershuisjes staan symbool voor de belangrijke rol die water speelt in Nederland. De infrastructuur van kanalen en vaarten met bruggen, sluizen en brugwachtershuisjes is beeldbepalend in het Nederlandse landschap en verwijst naar de sociaaleconomische ontwikkelingen van de laatste twee eeuwen. Veel kleine huisjes bieden toegang tot iets groots: de brugkelder, een ondergrondse kathedraal. Daar rond mogen lopen is een unieke ervaring. Ineens blijkt het huisje waar je altijd langs liep het topje van een enorme 'ijsberg'. Vrijwel alle huisjes zijn 'publiek bezit' en in eigendom van gemeenten, provincies, Rijkswaterstaat en de waterschappen. Door hun vaak bijzondere architectuur zijn ze een belangrijk onderdeel van de omgeving. Deze kleine huisjes bieden grote kansen. Kansen voor ontmoetingen, het ontdekken van het verleden en het leren kennen van de ontwikkeling van Nederland. De huisjes spreken tot de verbeelding.

De Stichting Brugwachtershuisjes heeft zich het lot van deze huisjes aangetrokken en is vanaf haar oprichting in 2012 bezig eigenaren en bewoners bewust te maken van de waarde van deze huisjes. Het gaat dan niet alleen om de historische waarde maar ook over de nieuwe betekenis die de huisjes in de veranderende stad en omgeving van morgen kunnen hebben. De stichting stimuleert het hergebruik van de huisjes. Dat kan tijdelijk zijn, met een cultureel programma, maar ook definitief door de huisjes te verhuren met een nieuwe functie, zoals kantoor-of kioskrimte.

In 2012 is door de stichting een beleidsplan opgesteld, waarin zij haar plannen weergaf voor de periode 2012 t/m 2017. In die zes jaar is er veel bereikt en is de stichting op de kaart gezet als de landelijke expert op het gebied van brugwachtershuisjes. De organisatie is geprofessionaliseerd en er zijn veel projecten in uitvoering gegaan. Inmiddels zijn door heel Nederland bijna 40 brugwachtershuisjes herbestemd. Deze verzilverde kansen zijn divers en inspirerend. Kunst, cultuur, trekvaarten, rondtoeren, ontmoetingen, klein-schalige horeca, overnachtingen en mode, het kan allemaal. Zo is ieder huisje uniek door de historie, maar ook door de invulling.

Na zes jaar is het tijd om opnieuw een koers te bepalen voor de komende jaren in een nieuw beleidsplan. In dit plan worden de doelen en de activiteiten van de stichting weergegeven voor de periode 2019 - 2022. Het plan is opgesteld in het kader van de ANBI regeling en is vastgesteld door het bestuur van de stichting.

Het belangrijkste doel van de stichting voor de komende 4 jaar is opnieuw 40 huisjes een nieuwe bestemming te geven. Dit betekent via een kennis- en ambassadeursnetwerk eigenaren enthousiast te maken voor herbestemming, de huisjes technisch geschikt te maken voor nieuw gebruik, met lokale netwerken zorgen voor programmering en verhuur van de huisjes en de relatie met overheden opbouwen en versterken i.v.m. het beheer.

Dit alles onder het motto:
Kleine huisjes, grote kansen.

1.1. Missie, visie

De missie van de stichting is het optreden als katalysator voor het herbestemmen en hergebruiken van lege brugwachtershuisjes. En het doorgeven van haar verhalen met oog voor de culturele, ruimtelijke en maatschappelijke waarde van dit cultureel erfgoed.

De stichting doet dit vanuit de volgende **visie**: Er wordt gewerkt zonder winst oogmerk met een cultuur ANBI status en met een groep vrijwilligers en freelancers die de activiteiten uitvoeren. De ambitie is het behoud van dit kleine culturele erfgoed en de geschiedenis daaromheen. De huisjes zijn een symbool voor de belangrijke rol die water speelt en speelde in Nederland. De infrastructuur van kanalen en vaarten met bruggen, sluizen en huisjes is beeldbepalend voor het Nederlandse landschap. De liefde voor dit erfgoed en haar verhalen, en de kansen die deze huisjes bieden deze verhalen levendig te houden, en van betekenis laten zijn in een veranderende (stedelijke) omgeving is de drijfveer van de stichting.

De stichting neemt het initiatief tot projecten, ondersteunt andere initiatiefnemers en levert adviesdiensten, waarbij zij haar expertise als kenniscentrum rond brugwachtershuisjes inzet. De stichting doet dat voor eigenaren van de huisjes (Rijkswaterstaat, provincies, gemeenten en waterschappen) en voor gebruikers (ondernemers, culturele instellingen), liefhebbers en sponsors.

1.2. Doelstelling

Het statutaire doel van de stichting is:

Artikel 2	
1.	De stichting heeft ten doel:-----
a.	op te treden als katalysator voor het herbestemmen en hergebruiken van brugwachtershuisjes die hun oorspronkelijke functie hebben verloren; -----
	Brugwachtershuisjes maken een onmisbaar deel uit van het Nederlandse landschap en culturele waarde dient bewaard te worden waarbij het behoud en optimaal gebruik van de ruimtelijke, maatschappelijke en economische waarden centraal staan.-----
b.	het verlichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.-----
2.	De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:-----
a.	het tonen van inspirerende voorbeelden; -----
b.	het ontsluiten van de kwaliteiten van nu ongebruikte brugwachtershuisjes; -----
c.	het delen van kennis en ervaring zodat een netwerk gaat ontstaan; en -----
d.	landelijke en mogelijk internationale gerichtheid met een website als belangrijkste middel.-----
	De stichting heeft geen winststreven, financiële middelen vloeien terug in de stichting.-----

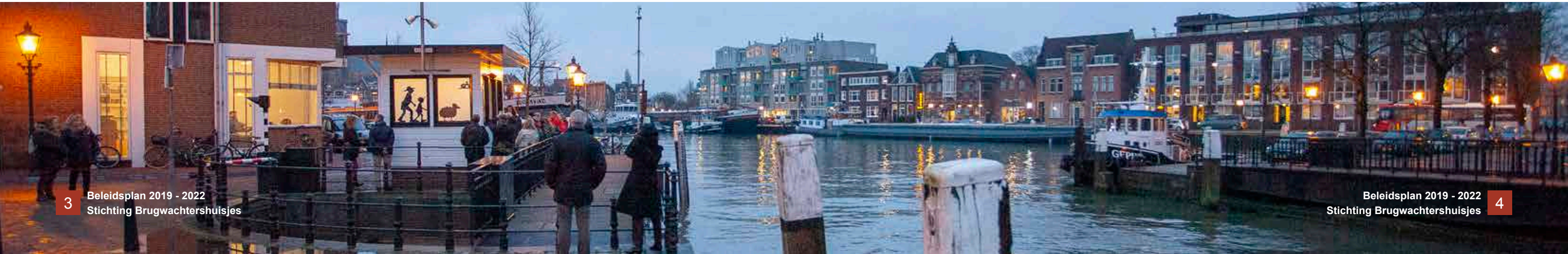
1.3. Werkwijze

De stichting werkt vanuit 3 pijlers:

1. Kenniscentrum voor brugwachtershuisjes.
De stichting wil een landelijk platform, expertisecentrum zijn voor de brugwachtershuisjes. Dat doet zij door een landelijk netwerk op te bouwen en door het organiseren van expertmeetings. Maar ook door kennis te vergaren in culturele projecten, opdrachten voor derden, door het verder uitbouwen van de website. En door beheer van lege huisjes en de exploitatie daarvan i.s.m. met derden. De stichting is de autoriteit op het terrein van de brugwachtershuisjes.

2. Projecten voor herbestemming, adviesdiensten voor derden, inventarisaties.
In de pijler projecten vervult de stichting haar rol als katalysator en aanjager en ondersteuner van andere initiatiefnemers. Dat begint bij het in kaart brengen van mogelijkheden, het werven van fondsen en eindigt na de uitvoering. Hiervoor werkt de stichting met lokale projectleiders die ter plaatse een netwerk hebben en kunnen opbouwen. Regelmatig is een project een opstap naar de volgende pijler, beheer en exploitatie. De opdrachten staan in dienst van de doelstelling stichting, zijn een essentieel onderdeel vanwege de financiële opbrengsten en bieden mogelijkheden om kennis en expertise te vergaren.

3. Beheer en exploitatie van lege huisjes i.s.m. met andere organisaties.
Het beheren en exploiteren van de huisjes wordt gevraagd door de eigenaren die daarop 'ontzorgd' willen worden. Ontzorgen staat daarom centraal. Voor de beheerder van een brugcomplex is het huisje vaak ballast, misschien nog goed voor een noodbediening, maar dat is het dan wel. Toch is en blijft het huisje onderdeel van het complex. De stichting helpt de beheerder om het huisje weer een waardevol onderdeel van het complex te maken. En het vormt voor de stichting een onderdeel van het opbouwen van kennis. Er is samenwerking gezocht met een professionele beheerpartij.

2. Resultaten beleid tot 2017

Begonnen als een klein initiatief tegen de leegstand en verpaupering van een huisje in Delfshaven is de stichting gegroeid naar de landelijke expert op het gebied van de brugwachtershuisjes. Op de website worden de huisjes in het hele land letterlijk in kaart gebracht. Inmiddels zijn door heel Nederland bijna 40 brugwachtershuisjes herbestemd. Met inspirerende culturele programma's in de huisjes werd een enthousiast publiek bereikt, waarmee de huisjes zichtbaar zijn gemaakt voor eigenaren en publiek. Ook financieel was deze pijler belangrijk: een percentage van de projecten is bestemd voor de algemene activiteiten van de stichting, zoals de website. In *bijlage 1* wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste activiteiten van de afgelopen jaren.

3. Beleid 2019 - 2022

3.1 40 herbestemde huisjes in 2022

In de periode 2019-2022 willen we de herbestemming van 40 brugwachtershuisjes realiseren.

De stichting neemt hiervoor het initiatief. De uitvoering doen we door samenwerking met projectleiders en vrijwilligers verspreid over het land en door hen te faciliteren. Hoe bereiken we met een kleine groep vrijwilligers en freelancers dit doel? Wat is de meest effectieve werkwijze? Welke activiteiten willen we prioriteren en hoe bouwen we met sponsors en fondsen een duurzame relatie op waardoor alle drie de pijlers van de stichting financieel ondersteund worden? Hoe is de organisatie aantrekkelijk voor mensen, wat is de verhouding tussen betaalde freelancers en vrijwilligers voor de continuïteit en professionaliteit van de stichting? In een bijeenkomst met alle vrijwilligers kwamen deze vragen aan de orde en werden vervolgens gezamenlijke speerpunten voor de komende jaren benoemd:

- 1.prioriteit geven aan de opbouw van een kenniscentrum/ontwikkeling kennistool;
- 2.gericht op zoek naar sponsoring, vrienden en subsidiemogelijkheden voor de algemene activiteiten;
- 3.projecten kostendekkend uitvoeren of anderen faciliteren projecten te doen;

- 4.opstart pilots in beheer om eigenaren te ontzorgen met een bewuste strategie met een stappenplan voor de herbestemming;
- 5.verbindingen leggen met andere organisaties, lokale netwerken opbouwen;
- 6.gestructureerd communicatieplan dat aansluit en inspeelt op de doelen en activiteiten van de stichting;
- 7.een platte organisatie met groepjes vrijwilligers die verantwoordelijk zijn voor de realisatie van een concrete taak.

Deze speerpunten leiden tot strategische activiteiten in de komende 4 jaar.

3.2. Strategische activiteiten 2019 - 2022

- 1.Prioriteit opbouw kenniscentrum
 - het ontwikkelen van een kennistool
 - het ontwikkelen van een stappenplan voor herbestemming
 - website vernieuwen
 - kennis uitwisselen
 - adviesdiensten
- 2.Projecten stimuleren door te faciliteren
 - actieplan voor de Rotterdamse brugwachtershuisjes
 - opbouw landelijk netwerk van eigenaren en gebruikers
- 3.Pilots in beheer met huisjes van de Provincie Zuid-Holland
- 4.Opstellen communicatieplan
- 5.Opstellen plan van aanpak sponsoring en subsidie-mogelijkheden

1. Prioriteit opbouw kenniscentrum

Er zal de komende jaren prioriteit worden gegeven aan de opbouw en de versterking van het kenniscentrum. Onze expertise is belangrijk om niet iedereen opnieuw het wiel te laten uitvinden. Het faciliteren van anderen door het aanbieden van onze kennis zien wij als een manier om effectiever te kunnen werken, en ook als een belangrijk onderdeel van het business model. Daarvoor is het noodzakelijk om een plan te maken over:

- het archiveren en structureren van de kennis;
- het gericht uitbreiden van die kennis;
- manieren om de kennis voor anderen toegankelijk te maken (o.a. ontwikkelen kennistool);
- een duurzame aanpak om steeds de kennis uit projecten te documenteren;
- de financiering van deze professionalisering.

Het plan leidt ook tot acties en activiteiten waarin de overdracht van kennis centraal kan staan, namelijk:

- 1.het professionaliseren van de website
- 2.beter benutten van de sociale media/Facebook community
- 3.expertmeetings met eigenaren en (potentiele) gebruikers en belangstellenden
- 4.betrekken van partijen die zich bezighouden met de ontwikkeling en de historie van de stad, niet alleen kennis brengen, maar ook halen
- 5.adviesdiensten aan eigenaren en gebruikers
- 6.samenwerking zoeken met andere (culturele, maatschappelijke) netwerken
- 7.ontwikkeling van een tool box

Niet elk brugwachtershuisje waar we ons voor inzetten wordt uiteindelijk herbestemd.

De aard van het herbestemming heeft vaak te maken met cultuur, historie en verbinding.

Door het slim inzetten van tijdelijke activiteiten met kunst en cultuur komen de huisjes onder de aandacht waardoor de kans op een definitieve herbestemming groter wordt. Onder definitieve herbestemming verstaat de stichting dat het huisje veilig toegankelijk is en verhuurd kan worden aan derden. Immers wat dierbaar is geworden doordat het zichtbaar werd wil men vaak niet meer kwijt.

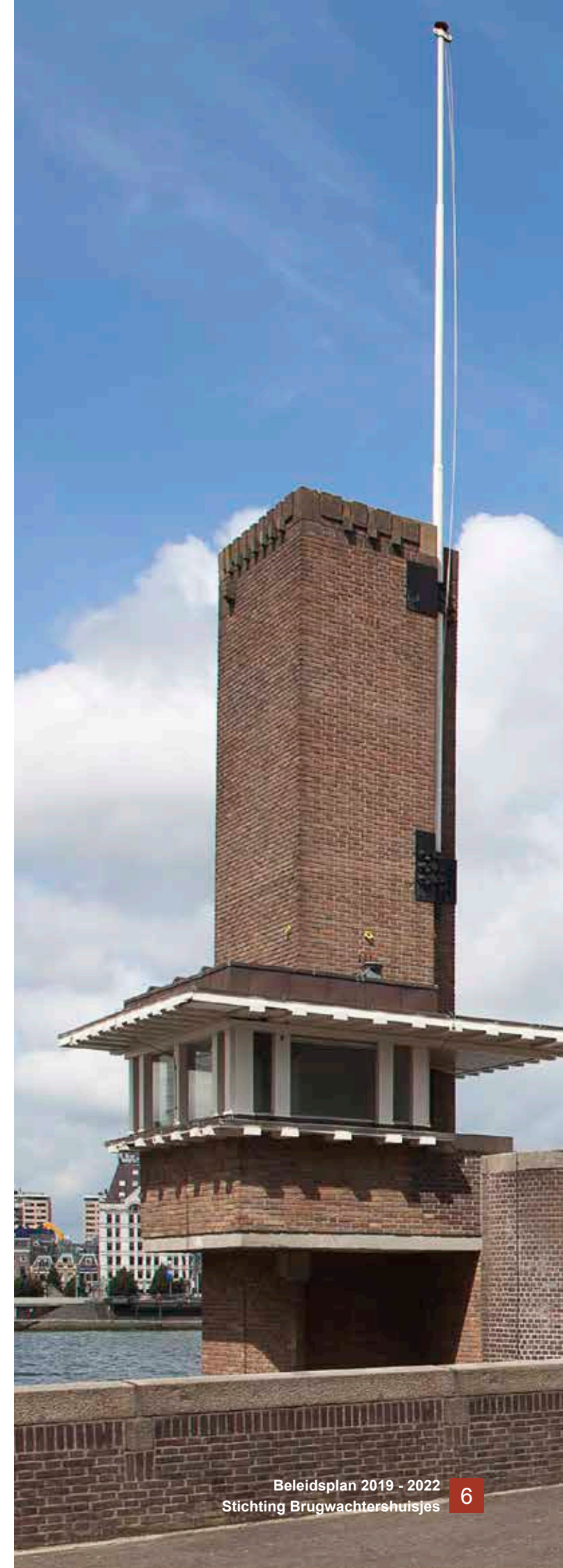
De ervaring van de afgelopen jaren laat zien dat een gericht stappenplan met tijdelijke en definitieve herbestemming kan helpen in het proces van herbestemming. (*bijlage 2*). De komende jaren willen we deze strategie in het kenniscentrum uitwerken en op deze wijze de aanpak structureren.

Om het kenniscentrum op te bouwen zijn financiële middelen nodig. Voor de opstartperiode heeft de stichting in de begroting 2019 € 1.000 opgenomen. Met dit budget moet een businessplan worden opgesteld waarin wordt onderzocht welke financiële middelen nodig zijn, en welke partijen daarop aangeschreven kunnen worden. Gedacht wordt aan sponsoring door grote eigenaren zoals Rijkswaterstaat en provincies, maar ook Stichting Doen, Fonds Creatieve Industrie, Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, Innovatiepot van een ministerie, ingenieursbureaus in bruggenbouw en ook aan het betalen voor de kennistool of voor de adviesdiensten van het kenniscentrum.

2. Projecten stimuleren door te faciliteren

Projecten en activiteiten blijven belangrijk voor het genereren van aandacht voor de huisjes.

De stichting hoeft dit niet zelf te doen, ze kan ook andere partijen faciliteren en stimuleren met kennis en advies. Verbindingen leggen met eigenaren en gebruikers, het organiseren van een netwerkorganisatie rond de huisjes zijn tools die hierbij kunnen helpen. De komende jaren willen we samen verder bouwen aan een kennis- en ambassadeursnetwerk om te zorgen voor lokale verankering van het werk van de stichting.

Een stevigere voet aan de grond in Rotterdam heeft daarbij prioriteit.

Er wordt een actieplan opgesteld voor de herbestemming van de Rotterdamse brugwachtershuisjes. In deze stad liggen de roots van de stichting, er staan prachtige huisjes, maar de resultaten zijn nog beperkt. Inmiddels is er een goed netwerk opgebouwd met de beheerders van de huisjes, wat nieuwe kansen biedt voor herbestemming.

Ieder project moet zich zelf bedruipen, dat is een voorwaarde voor het inhuren van betaalde projectleiders. Onder elk project ligt een begroting waarin kosten en opbrengsten in evenwicht zijn. Van de projectwerkzaamheden is een percentage bestemd voor de stichting die daarvoor haar katalysator-activiteiten kan ontplooiën.

3. Pilots in beheer

De basis voor deze pijler vormt het ontzorgen van de eigenaren voor het beheer van de huisjes bij herbestemming zonder dat er al teveel risico's komen te liggen bij de stichting ten aanzien van het onderhoud. Het grootonderhoud van het huisje is vaak gekoppeld aan de brug en wordt uitgevoerd en betaald door de eigenaar. Het klein onderhoud en klachtenonderhoud ligt bij de stichting en de dekking voor deze kosten moet worden gevonden in de huur opbrengsten.

Villex is geselecteerd als partner voor de samenwerking bij het beheer van de brugwachtershuisjes van de Provincie Zuid-Holland. Villex is een gedreven professionele partij met een ruime ervaring in het verhuren en beheren van uiteenlopende soorten vastgoed. In overleg met de provincie wordt bekeken hoe we het beheer vorm kunnen gaan geven en welke maatregelen de provincie gaat treffen om de huisjes verhuurbaar te maken.

De pilots van de provincie Zuid Holland en Rijkswaterstaat moeten uitwijzen of dit succesvol is.

4. Opstellen communicatieplan

Voor het brede publiek is het verhaal van de brugwachtershuisjes nog onbekend. Iedereen kent ze, maar weinigen realiseren zich dat deze icoontjes in het straatbeeld verloren dreigen te gaan als er geen nieuwe functies aan de huisjes wordt gegeven. Voor velen zijn de huisjes zo onderdeel geworden van de omgeving dat ze de huisjes helemaal niet meer zien. Lokaal en landelijk zal daarom zoveel mogelijk aandacht worden gegenereerd voor verhalen over (de herbestemming van) de brugwachtershuisjes. Hierbij wordt intensief gebruik gemaakt van het bestaande netwerk en de middelen van de Stichting Brugwachtershuisjes.

De communicatie vindt plaats op landelijk niveau en op lokaal niveau bij alle veertig verschillende huisjes. Een jaarlijkse communicatiekalender is een belangrijk actiepunt.

5. Opstellen plan van aanpak sponsoring en subsidiering

Om het werk van de stichting te kunnen voortzetten en te professionaliseren is een financieel gezonde organisatie noodzakelijk. De organisatie bestaat uit vrijwilligers en freelancers voor projecten. Voor de continuïteit en professionaliteit van de stichting is een betaalde kern voor coördinatie en communicatie belangrijk. Ook voor de algemene zaken van de stichting, zoals de website, communicatiemiddelen, administratie en verzekeringen zijn financiële middelen noodzakelijk. Dat geldt ook voor de opbouw van het kenniscentrum.

Er zal in 2019 een plan worden opgesteld voor gerichte sponsoring en subsidiering van de activiteiten. Het uitbouwen van een community netwerk, met vrienden van de brugwachtershuisjes, het betalen voor kennis uit het kenniscentrum maken hier onderdeel van uit. Dit is in het voortbestaan van de stichting belangrijk om financieel gezond te kunnen blijven functioneren, en ook voor de werving van vrijwilligers die essentieel zijn om het werk van de stichting te kunnen uitvoeren.

4. Organisatie

De stichting kent een 'platte organisatiestructuur', een community van vrijwilligers en freelancers, projectmatig opgezet rond de 3 pijlers met een actief, onbezoldigd bestuur van 4 personen.

De activiteiten worden verricht in groepjes die zelfstandig acteren.

De projecten worden gedaan door freelancers, die preferred supplier zijn voor het project waarvoor men subsidie heeft weten te verkrijgen. Een percentage van de projectomzet wordt gebruikt voor de overhead van de Stichting.

Voor de externe contacten zijn 2 personen aangewezen als ambassadeurs voor de stichting.

Er is een huishoudelijk reglement waar de taken en verantwoordelijkheden van het bestuur zijn beschreven. In de nieuwe beleidsperiode moet het huishoudelijk reglement worden geëvalueerd en geactualiseerd.

Een van de belangrijke aandachtspunten de komende jaren is dat nadrukkelijk wordt ingezet op versterking van de mensen in de organisatie en voldoende financiële middelen.

5. Financiën

De stichting heeft geen winstoogmerk. Om onze doelstelling langdurig te kunnen nastreven is dekking nodig voor de ideële activiteiten. Vrijwilliger vormen het immaterieel kapitaal. Daarnaast zijn middelen nodig voor het in stand houden van de stichting an sich en het delen van kennis. Projecten, adviesopdrachten en het beheer van brugwachtershuisjes moeten die inkomsten genereren.

Kennisdeling en advies

Kennis wordt door ons (vaak) gratis gedeeld en advies gratis gegeven. Dit willen we graag zo houden. Kostenbeperking door het vragen van een (reiskosten) vergoeding en het tegen vergoeding verstrekken van informatie verdient aandacht.

Adviesopdrachten van derden zoals voor Provincies, waterschappen, gemeenten worden betaald verricht.

Projecten

Projecten worden uitgevoerd onder auspiciën en in naam van Stichting Brugwachtershuisjes. De funding bestaat (vrijwel) zonder uitzondering uit een of meerdere subsidies. 10% van het investeringsbudget is voor de stichting. Voor deze projecten kan geen btw worden teruggevraagd¹. De vaste kosten van de stichting zijn ca. € 5.000 per jaar, wat inhoudt dat er jaarlijks tenminste € 50.000 aan projecten moet zijn. Projecten variëren sterk in omvang en tijd.

Beheer van brugwachtershuisjes

Door beheer van brugwachtershuisjes brengen we het in stand houden in de praktijk. Er moet sprake zijn van een sluitende exploitatie en een verantwoorde risicoverdeling. Gezien de beperkingen (afmetingen, bediening, veiligheid) is dit een uitdaging. Het dagelijkse beheer gebeurt door een projectleider, maar beheer wordt bij voorkeur ondergebracht bij een professionele beheerder.

Investerings in het gebruik gereed maken van huisjes gebeurt beperkt en alleen tegen verantwoorde condities.

Weerstandsvermogen

Voor het in stand houden van de stichting en het langdurig kunnen nakomen van verplichtingen is het noodzakelijk om een vermogen van ten minste € 7.500 (1,5 x de vaste kosten) te hebben. Om beperkt te kunnen investeren in projecten of het beheer is nog eens minimaal € 5.000 nodig.

Projectleiders

Het geven van adviezen, het delen van kennis en het uitvoeren van adviesopdrachten gebeurt door projectleiders, preferred suppliers. Alleen adviesopdrachten zijn bezoldigd.

Het entameren en acquireren van projecten gebeurt onbezoldigd.

Voor het beheer wordt een beheervergoeding overeengekomen

¹ Dit betekent dat het projectbudget voor honoraria en kosten inclusief btw is.

Bijlage 1.

Het project Trekvaarten & Brugwachtershuisjes

De Provincie Zuid-Holland heeft de ambitie om bestaand erfgoed te behouden voor toekomstige generaties door het te beschermen, te laten beleven en te benutten. De trekvaarten behoren ook tot het Zuid-Hollands erfgoed. Om voorbijgangers te informeren over de bijzondere geschiedenis van de trekvaarten en tegelijkertijd enthousiast te maken over de kwaliteiten en mogelijkheden van de bijbehorende brugwachtershuisjes heeft Stichting Brugwachtershuisjes ‘informatievensters’ ontworpen.

In het eerste project ging het om 8 huisjes. Alle informatievensters zijn nog te zien. Het huisje aan de Ooievaarsbrug in Schiedam is opgeknapt en krijgt nog gelijk een nieuwe bestickering.

In een vervolopdracht ging het om 4 huisjes in Schiedam, Maassluis en Delft. En een kunstobject met een huisje in Rotterdam en een publieksevenement in met een huisje in Delft. *Financiering:* Provincie Zuid-Holland, Fonds1818 en Fonds Schiedam-Vlaardingen e.o.

Overbruggen in Dordrecht.

In het project Overbruggen in Dordrecht heeft de stichting, samen met de gemeente een kunstproject gerealiseerd. In 6 huisjes, beschikbaar gesteld door de gemeente, konden 6 kunstenaars aan de slag. Na een inschrijving onder kunstenaars waarop 28 reacties binnenkwamen, werden 6 van hen geselecteerd.

De kick-off van de eerste twee kunstwerken was 15 december 2017. Het project loopt t/m november 2019. *Financiering:* Gemeente Dordrecht, Erfgoedlijn Waterdriehoek (Provincie Zuid-Holland), Havenbedrijf Rotterdam (Dordrecht & Water), Prins Bernard Cultuurfonds.

Bossche Brugwachtershuisjes

Het project in de 3 Bossche Brugwachtershuisjes met een creatief jaarprogramma vol onderzoek en impuls heeft veel exposure opgeleverd. Het contract met de gemeente ‘s-Hertogenbosch voor drie brugwachtershuisjes zal worden verlengd. In 2017 kregen 99 creatieve mensen/collectieven uit de stad de sleutel. In 2018 mogen weer andere (on)bekende talenten uit de stad de huisjes gebruiken; mensen die zorgen voor de verbeelding van verhalen en associaties die de drie watericonen oproepen.

Radio Brugwachter

Verhalen vertellen staat ook centraal in het project Radio Brugwachter. Het is een initiatief van jonge makers vanuit lege brugwachtershuisjes. Het eerste radiostation is geopend op de Anthoniebrug in Den Bosch. Het doel is veel meer over water te weten te komen. 4 jaar lang gaan zij op zoek gaan naar interessante, ontroerende, bizarre waterverhalen. Alle interviews laten ze horen via podcast op iTunes, Soundcloud, Izzitravel en Youtube Van de live uitzendingen maken ze een feestje. In het programma **‘Wà ter gebeurt** waren in 2017 die verhalen wekelijks te beluisteren in een van de 3 brugwachtershuisjes in den Bosch.

Het project Radio Brugwachter zal ook worden doorgezet naar andere steden en andere huisjes.

Adviesdiensten

Naast de projecten zijn ook inventarisatieopdrachten gedaan voor eigenaren van huisjes. Met de bedoeling (toekomstige) leegstand in beeld te krijgen en te onderzoeken welke herbestemmingen succesvol kunnen zijn.

Er is gewerkt voor o.a. de Provincie Zuid-Holland, Flevoland en Rijkswaterstaat.

De Provincie Zuid-Holland wil, op basis van het inventarisatieonderzoek 5 huisjes binnenkort vrijgeven voor definitieve herbestemming. Als deze pilot succesvol is zullen er nog eens 15 volgen.

Ook voor eigenaar Rijkswaterstaat is een eerste verkenning gemaakt. Zij beheren 160 huisjes door het hele land. Ook hier is een akkoord om een eerste pilot te doen.

Met steun van de **Delfshaven Coöperatie** heeft de stichting uitvoering gegeven aan een nieuwe functie in het brugwachtershuisje Lage Erfbrug in Rotterdam. Doel was in het huisje in Delfshaven een herkenbaar informatiepunt voor toeristen en bezoekers te maken. Voorwaarde hiervoor was dat de voordeur op een andere plek zou komen waardoor het huisje beter en veilig toegankelijk zou worden. Er is een ondernemster gevonden die hier een kiosk gaat beginnen. Daarmee heeft het huisje bij de Lage Erfbrug, het huisje wat de basis vormde voor het initiatief van de stichting een definitieve bestemming gekregen in beheer bij de stichting.

Voorbeelden van initiatieven door anderen:

Het hergebruik stimuleren hoeft niet alleen door de stichting zelf te gebeuren. Er zijn initiatieven, zoals in Amsterdam, waar 11 (worden er 28) huisjes worden geëxploiteerd als hotelkamer door het Loyd Hotel. Het vormt een enorme exposure om hergebruik te stimuleren.

Ook in Zwolle en Leeuwarden zijn initiatieven die de aandacht voor de huisjes weten te vangen. En die weer dienen als inspiratiebron voor anderen.

Bijlage 2. Stappenplan

Fase 1 Verkennen kansen voor hergebruik van brugwachtershuisjes

In het project zetten we breed in. 80 huisjes zijn nodig om te komen tot een degelijke verkenning met de bijbehorende activiteiten en communicatie. De meest kansrijke huisjes selecteren we voor de volgende stap.

Wat gaat ons in deze fase helpen?

- Eigenaren bewust maken van de mogelijkheden. Dit doen we middels (expert) meetings, inzet van ambassadeurs, individuele gesprekken en het laten zien van succesvolle voorbeelden.
- Publicaties/artikelen over brugwachtershuisjes, bijvoorbeeld over de ‘do’s en don’ts voor herbestemming’ of ‘wat zijn de omfietshuisjes?’ En een nieuwe uitgave van het boek ‘Brugwachtersverhalen’ en ‘Herbestemde brugwachtershuisjes’.
- Verbeteren, actualiseren en uitbouwen van website en database met brugwachtershuisjes verrijken met informatie.

Fase 2 Beweging creëren in en om brugwachtershuisjes

In deze fase gaat het erom dat er daadwerkelijk wat gebeurt. Dat vraagt om commitment van de eigenaar, een lokale projectleider/ambassadeur en een netwerk van betrokkenen die samen zorgen voor een passende programmering. Dit doen we met de 40 meest kansrijke huisjes. Communicatie is cruciaal voor deze fase. De (tijdelijke) activiteit kan uitmonden in meer permanente herbestemming.

- Lokale netwerken in provincie/steden
- (potentiele) initiatievennemers stimuleren aan de slag te gaan en een lokaal netwerk op te bouwen om met een coalitie van partijen te werken aan herbestemming
- Inzet vrijwilligers en fondswerving en sponsoring
- Goede en snelle toegang tot lokale media

Fase 3 Vaart maken richting (semi)permanente herbestemming

Vanuit het tijdelijk programma ontstaan mogelijkheden en ideeën voor (semi)permanent hergebruik. Afhankelijk van de gewenste bestemming zijn in deze fase ook technische ingrepen noodzakelijk. Ook hier blijft communicatie van belang. Tegelijk moeten de voorbereiding voor de beheer fase gedaan worden.

- Zie fase 2 en:
- Sterke betrokkenheid eigenaar en overheid ivm technische ingrepen
- Eigenaren bewust maken van de mogelijkheden. Dit doen we middels (expert) meetings, inzet van ambassadeurs, individuele gesprekken en het laten zien van succesvolle voorbeelden. Het huisje komt in rustiger vaarwater. De dynamiek is voorspelbaarder, onder andere doordat er een vaste huurder is die zorgt voor enige inkomsten.
- Goed beheermodel en organisatie

Stichting Brugwachtershuisjes
Romboutslaan 20
3312 KP Dordrecht

Telefoon 06 4421 5656
info@brugwachtershuisjes.nl
www.brugwachtershuisjes.nl

KvK 55 17 86 50 | RSIN 851596915

*Het stimuleren van nieuw leven in lege
brugwachtershuisjes is alleen mogelijk
met jouw steun.*

Word vriend:
Triodos bankrekening: NL91 TRIO 0254 7271 90
www.brugwachtershuisjes.nl/vrienden